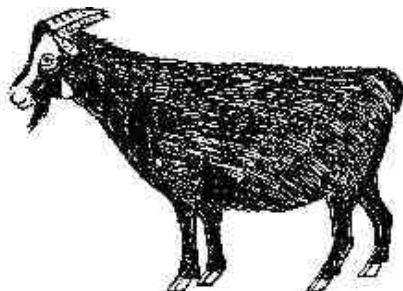

Proces **zdomácňování** nebo-li (T1) začal před 15 000 lety. Člověk tak cíleným dlouhodobým šlechtěním nebo náhodným výběrem dokázal přeměnit původní divoké druhy organismů v druhy vhodné k chovu. Předpokládáme, že nejdéle chovaným domácím zvířetem je **pes**. Za jeho předka se považuje vlk. Lidé a vlci si na sebe přivykali po tisíce let – vlk ztrácel plachost a člověk strach z velké šelmy. Pes se jako jediné domácí zvíře dokonale začlenil do společenství jiného živočišného druhu a přitom neztratil schopnost komunikace s příslušníky druhu vlastního. Pes byl a je přes všechny své schopnosti člověku především společníkem a přítelem.

Kozy jsou rozšířeny po celém světě. Jejich počet se rozšiřuje především v pouštních a polopouštních oblastech, kde jiná domácí zvířata nelze chovat. Kozy jsou nenáročná zvířata. Užívají se i velmi skromnou potravou, mohou-li si však vybrat, jsou mlsné. Poskytují nám mnohostranný užitek – maso, mléko, kůži, srst, rohovinu a mrvu. Bylo vyšlechtěno mnoho plemen, nejrozšířenějším je koza bílá krátkosrstá. Na této farmě je chována **kamerská (západoafrická) zakrslá koza**, pocházející z rovníkových pralesních oblastí Afriky.

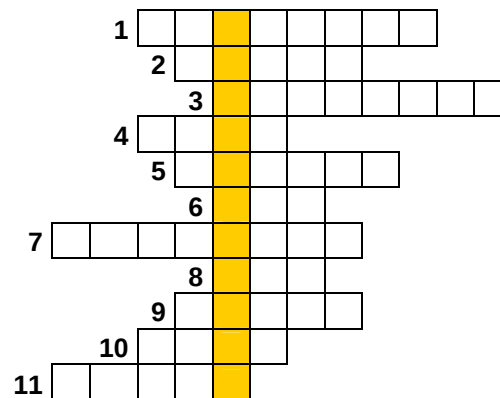
„POJĎ S NÁMI DO PŘÍRODY ANEB STEZKA PRO MALÉ I VELKÉ“ stanoviště Domácí zvířata 1

1. křížovka **NÁZVY DOMÁCÍCH ZVÍŘAT**

Doplň názvy domácích živočichů v rýmech a pak je použij do křížovky.

Vyluští tajenku T1:

1. Staví hnízdo pomaličku,
jak se sluší na
2. Má svítivá očka,
je to naše
3. Je to mořské prasátko,
jmenuje se
4. Všude spolu jdeme
se svým věrným
5. Šedá srst a dlouhé uši,
ty jenom sluší.
6. Víme, že slepice je kur,
a krávu nazýváme
7. Dáváme jí zrníčka,
je to naše
8. Doma máme velký dvůr,
a na něm nám běhá
9. Říká se, že bláto tlačká.
Kdopak je to? Přece
10. Vyženeme do kopce
naše kudrnaté
11. Špinavé je zase,
naše bílé

2. osmisměrka **PLEMENA DOMÁCÍCH ZVÍŘAT**

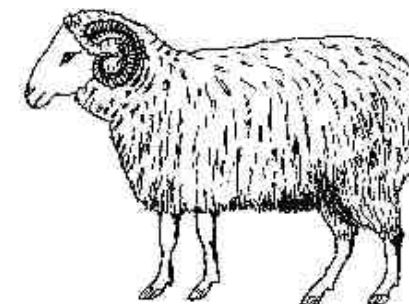
A	V	V	L	A	Š	K	A	Y	A
K	S	P	A	J	Á	G	I	C	N
N	T	N	L	O	Á	L	Š	A	G
R	R	E	Z	Y	N	U	L	U	O
O	A	U	M	Ě	M	I	L	Ý	R
H	K	C	H	A	Č	U	R	V	Á
G	Á	L	V	N	Á	K	T	E	K
E	Č	K	I	R	B	O	E	K	M
L	A	Č	N	N	A	R	E	B	A

Najdi v osmisměrce plemena hospodářských zvířat, vyškrtnej je a ze zbývajících slov utvoř tajenku T2:

merino, cigája, šumavka (plemena ovce domácí)
čínčila, strakáč, angorák, beran, obr (plemena králíka domácího)
plymutka, leghornka, vlaška (plemena kura domácího)

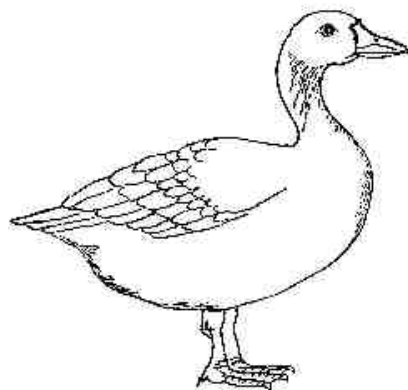
Ovce patří mezi nejstarší chovaná zvířata. V Evropě doznal jejich chov velkého rozmachu v 17. a 18. století, v Austrálii až koncem 18. století. Australská vlna zakrátko ovládla světový trh. Během 20. století však zájem o vlnu díky měnící se módě a

..... (T2) značně poklesl. Dnes se v Evropě chovají především plemena poskytující kromě vlny dostatek jehněčího masa nebo mléka. Jejich regulovaná pastva umožňuje udržování dobrého travního porostu. Ovce se uplatňují i při ekologické údržbě krajiny v chráněných územích.

Za předka **kočky domácí** považujeme kočku plavou, tj. africkou formu kočky divoké. Ke zdomácnění došlo v Egyptě ve 4. – 2. tis. př. n. l. Kočka chránila obydlí i zásoby obilí proti hlodavcům, ale také vyhrabávala a požírala vejce krokodýlů. Záhy si tak získala status posvátného zvířete. Do střední Evropy kočka pronikla až počátkem středověku. Je to individualista, lze ji bez problémů chovat doma, protože se snadno naučí zachovávat hygienu a lépe snáší samotou než pes.

V Evropě se **kachny** chovaly již ve starém Řecku. Používali zvláštní zařízení, což byly vlastně vodní plochy zakryté sítěmi. Tyto chovy se doplňovaly odchytá kachen divokých, jejichž zdomácnění bylo snadné. Větší problémy s vysezením vajec se vyřešily používáním umělých líhní. Většina plemen kachny domácí pochází z kachny divoké. Až mnohem později byla zdomácněna**(T3) velká**, z níž vznikla plemena kachny pižmové. Na farmě chovají **kachny čínské a bílé**.

Husa domácí je po**(T5)**

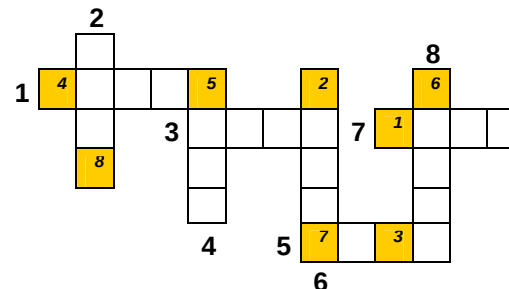
zřejmě nejstarším zdomácněným ptákem. Zvláštní postavení měla v antickém Řecku a Římě. Byla sice posvátným ptákem, ale především byla zvířetem společenským a dokonce hlídacím. Ochočené husy dělaly svým majitelům společníky a doprovázely je i do lázní či divadla. Teprve později je začali Římané oceňovat pro maso a vejce. Dvakrát ročně se škubaly a prachovým peřím se plnily podušky. Na stanovišti žijí **husy landeské**.

„POJĎ S NÁMI DO PŘÍRODY ANEB STEZKA PRO MALÉ A VELKÉ“ stanoviště Domácí zvířata 2

3. doplňovačka CO NÁM POSKYTUJÍ DOMACÍ ZVÍŘATA

Dokonči očíslované věty a chybějící slova dosad' do doplňovačky, vylušti tajenku T3

1. Kráva nám dává
2. Ovce nám dává
3. Králík má hustou
4. Prase má tučné
5. Pokryv těla tvoří
6. Bezobratlí nemají
7. Husa má bílé
8. Slepice nám dává

4. omisměrka PŠTROSI

A	E	U	E	M	U
E	M	U	M	E	S
T	U	M	U	M	E
U	M	E	M	U	R
Á	E	L	E	I	I

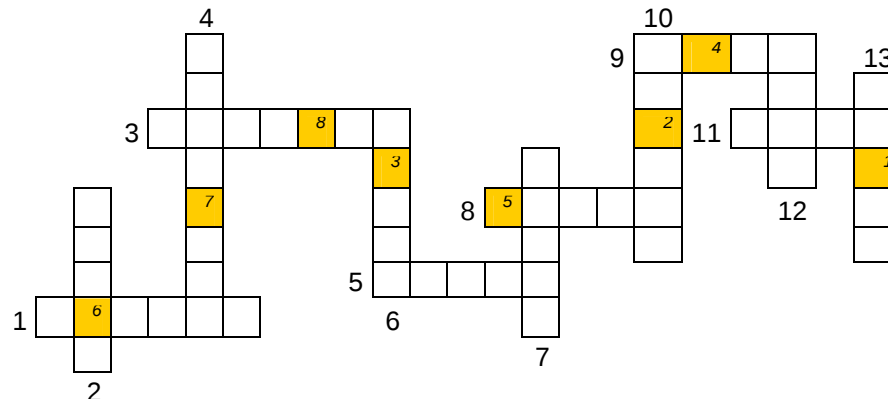
Najdi v textu, jak se jmenuje druh pštrosa chovaného na farmě. Vyškrtej tato slova v osmisměrce a vylušti tajenku T4:

.....

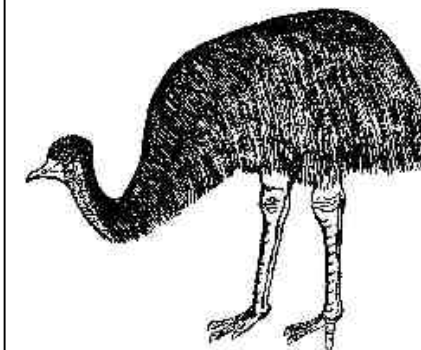
5. doplňovačka SAMEC, SAMICE a MLÁDĚ

Vylušti pojmy a dopiš je do doplňovačky. Vylušti tajenku T5:

1. samec husy
2. samec kozy
3. samice kura
4. neotelená kráva
5. samice тура
6. mládě kozy
7. samec prasete
8. samec ovce
9. mládě kura
10. samice kura na vejcích
11. mládě prasete
12. mládě тура
13. mládě ovce

Pštrosi jsou největšími žijícími ptáky, dají se snadno chovat a zužitkovat lze téměř vše. Pštrosí maso je chutné, ale i zdravé – neobsahuje cholesterol, má minimální tučnost a je dostatečně výživné. Vejce váží až 1,8 kg. Z vysoce kvalitní pštrosí kůže srovnatelné s kůží krokodýlí se vyrábějí luxusní oděvy, kabelky či obuv. Jsou to dlouhověká zvířata – dožívají se 50 až 70 let. Nemají velké nároky na stravu a lehce se vyrovnávají s nepříznivými výkyvy počasí. Nejčastěji se chová **pštros africký dvoupřstý**, v menší míře **namu pampový** a **emu hnědý**, kterého můžete pozorovat na tomto stanovišti.

Emu hnědý je menší než pštros africký, dosahuje výšky až 2 m a váží okolo 50 kg. Dokáže vyvinout rychlost až 48 km za hodinu. Ve své domovině

.....**(T4)** obývá lesnaté, křovinaté i travnaté oblasti. Emu je samotář, někdy žije ve skupině o 4-9 jedincích. Samice klade až 15 tmavě zelených vajec do mělkého hnízda, samec je pak zahřívá po dobu 8 týdnů. V této době nepřijímá potravu ani nevyměšuje. Za tuto dobu ztratí zhruba třetinu své váhy. Po vylíhnutí vodí ještě dalších 7 – 8 týdnů černobíle pruhovaná mláďata. Emu se dožívá 5 až 10 let v přírodě, v zajetí

